

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 1919, sp. zn. Kr II 3/19

Číslo: 40/1919

Právní věta:

Trestnost křivého svědectví není vyloučena tím, že formálně svědecký výslech týkal se vpravdě osoby z trestního činu podezřelé, měl-li svědek po zákonu možnost, by (př. použitím § 152 tr. ř.) výpovědi svědecké se vyhnul.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 12.04.1919

Spisová značka: Kr II 3/19

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem zemského trestního soudu v Brně byl Petr K. uznán vinným zločinem podvodu v §§ 197, 199 lit. a) tr. zák. vytčeným, jehož se dopustil tím, že dne 28. listopadu 1917 u okresního soudu ve Vyškově v trestní záležitosti proti své manželce Marii K. pro zločin krádeže vydal vědomě křivé svědectví.

I osoba, která jest podezřelou z trestuhodného účastenství na věci předmět výslechu tvořící, může býti slyšena jako svědek. Poukazujíc k tomu, že byl obžalovaný nejdříve slyšen jako obviněný, že pak bylo trestní řízení proti němu právoplatně zastaveno a týž byl dne 28. listopadu 1917 slyšen jako svědek, přičemž bylo možno trestní řízení proti němu kdykoli zase obnoviti, uplatňuje zmateční stížnost, že nelze jeho výpověď, kterou učinil dne 28. listopadu 1917 a která byla dle toho pouze oděna v roucho svědecké výpovědi, pokládati za svědeckou výpověď, poněvadž by byla dle okolností sebeobviňováním obžalovaného. Stížnosti tanou na myslí patrně ony případy, v nichž byla osoba, která jest zřejmě podezřelou z nějakého trestuhodného účastenství na věci, o níž má vypovídati, slyšena jako svědek a tím donucena, udati nepravdu, nechtěla-li sebe prozraditi a odhaliti své trestuhodné účastenství na věci. Ponechávajíc stranou otázku, zda bylo za okolností, k nimž poukazuje zmateční stížnost, vhodno, vyslechnouti obžalovaného jako svědka, lze připustiti, že bývalý nejvyšší soudní dvůr ve Vídni, jehož judikatura nebyla arci v tomto ohledu jednotnou, vynesl v četných podobných případech, rozsudky osvobozující. Při tom bylo však předpokládáno, že osoba, zřejmě podezřelá z trestuhodného účastenství na věci předmět výslechu tvořící, se nalézá ve stavu

donucení, z něhož není pro ni žádného jiného východiska, než že udá vědomě nepravdu, nechce-li sebe samu obviňovati. Posuzuje-li se případ, o němž se tu jedná, s hlediska právě vytčeného, jež by jedině opravňovalo k sprostění obžalovaného, jest na bíledni, že se zde věc má jinak. Obžalovaný byl před svým výslechem, konaným dne 28. listopadu 1917, výslovně soudcem poučen o tom, že se vzhledem na ustanovení § 152 tr. ř. může vzdáti svědectví, obžalovaný přes to nepoužil právního dobrodiní mu zmíněným paragrafem poskytnutého a vypovídal jako svědek, ačkoliv se mohl vyhnouti povinnosti svědčiti před soudem. Nějaké donucení tedy u něho nestávalo. Naopak byla mu tím, že byl upozorněn na ustanovení § 152 tr. ř. poskytnuta možnosť způsobem méně nápadným a jeho osoby nikterak se nedotýkajícím dostati se z domněle choulostivé situace, v níž prý se ocitl. Výpověď svědecká nebyla mu dle toho nijak vnucena, nýbrž vzal zcela dobrovolně a bez jakéhokoliv nátlaku na sebe břímě, vypovídati u soudu jako svědek. Nelze proto mluvíti o nějakém donucení na straně obžalovaného a odpovídá odsuzující výrok v tomto ohledu zákonu.